

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Haraug-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
delután 5 órakor.
Egyes szám 2 krajcar.
(4 fillér)
Keziratot nem a vissza
a szerkesztő g.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. DECEMBER 10.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 231 SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Haraug-utca 9.
Telefon: 150.
Hirdetések pelit sor szá-
mításal díjszabás szerinti

A nemzet és a hatalom

Kassa, dec. 9.

Tegnap még reméltük, hogy talán sikerül a kormányzást olyan férfinak átadni, aki a mostani kilátástalan helyzetben alkotmányos kabinetet alakít, amelyet a parlament többi pártja támogathat abban a missziójában, hogy a végleges kibontakozást nyitva tartja, egyenleti és az ex-lex bekövetkezését az ország felől elhárítja. Zichy János gróf volt e misszióra kiszemelve. Tárgyaltak is vele a kormányférfiak, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre.

Volt tehát megint egy kísérlet, ha nem is a válság megoldására, de legalább a kibontakozás útjának nyitva tartására s ez is meghiúsult. Zichy János gróf kijelentésével véget ért a tárgyalás, mely a különböző többségi pártok tudtával folyt le, hogy ő a neki szánt szerepet nem fogadhatja el. Így tűnnek el lassankint a lehetőségek s lépnek előtérbe a lehetetlenségek. Wekerle erről a meghiúsult kísérletről ma jelentést tesz a királynak s megint nyomatékosan fogja kérni, hogyha a felség nem határoz a kibontakozási javaslat értelmében, akkor mentse fel állásuktól a kormány tagjait, akik üres kézzel sem az országnak, sem a kibontakozásnak nem használhatnak, azon a helyen, ahová most őket a kényszerhelyzet beszögezte.

A döntés ismét a király kezében van s még csak nem is jósolhattunk az eshetőségekről. Meg kell várnunk az elhatározást, mert egyebet nem tehetünk. De türelmünk már fogytán van. A kormány valóban teljes erejétől igyekszik a hatalomtól szabadulni. Eddig se a hatalmat kereste, hanem a benne rejlő eszközt, amelylyel rendet és konszolidált állapotokat tudott az országban teremteni az alkotmánydulás után. Mivel célját teljesen el nem érte, a bizonytalanságba belegörbült uton terhesnek érzi a hatalmat, melylyel már használni nem tud. Az ország közvéleménye ezt nagyon jól látja s mégis akadnak hatalomra éhesek, akik kétségbe vonják a kormány lemondási szándékának őszinteségét. Ebből a rágalmából szinte kiordít a rosszhiszeműség, úgy, hogy igazán meg sem tűri a komoly értékelést.

Vessünk csak egy pillantást a válság természetére. A kormány a korona elé terjesztette a programját. A király nem fogadta el. Ha ez a program nem védi a magyar érdeket vagy csak kedvez a bécsi érdekeknek, akkor Bécsben elfogadták volna. Az osztrák részről való ellenzés mutatja, hogy a kormány igazi nemzeti vívmányokat követelt. És a király szívós ellenzése bizonyítja, hogy a kormány most se adte fel álláspontját, hogy még most is ragaszkodik követeléséhez. Nem volna olyan ridegen visszautasító a király álláspontja és nem volna olyan kietartó az osztrákok ellenzése, ha a kormány feltételei nem volnának igen jelentékenyek a magyar érdek szempontjából.

Ez jelenti talán, hogy a kormány ragaszkodik a hatalomhoz? Ha maradni akarna, akkor csak engednie kellene a követeléseiből. De nem enged, ami azt bizonyítja, hogy a nemzet érdekeihez ragaszkodik s az ország érdekei lebegnek a szemei előtt. Nem a maga jövőjére gondol, mely nem sok derüvel biztat. A bécsiek exlexbe akarják kergetni az országot. Ha ez bekövetkeznék, mint az eddigi kísérletek igazolják, nem a kormányt fogja terhelni a felelősség.

Uj bizottsági tagok.

A választás eredménye.

Élénk és mozgalmas napja volt tegnap a II-ik és az V-ik kerületnek. Tegnap töltötte be szavazás útján a választó polgárság a kerületenkint megüresedett bizottsági tagsági helyeket.

A II-ik kerületben a választók a Kovács utcai elemi iskola egyik helyiségében szavaztak. A választást Lekly Gyula elnök vezette. Két jelölt volt. Göndör Gábor, városi főmérnök, akinek érdekében a városi tisztikar egy része a hivatali állás tekintélyét kortes küzdelembe hurcolta, a másik jelölt, akit a polgárság kívánt: Kissváry Sándor kassai cukrász és háztulajdonos. Kissváry csak az utolsó napokban fogadta el a jelöltséget, melyet neki a polgárság felajánlott, míg Göndör már hetek óta házalt s mindenkit megkért, tegye hána alá a kezét és segítse őt a közgyűlési székbe. A választás eredménye mutatja, hogy Kissváry, ha hamarabb kezd az akciót s nem az utolsó három napban, okvetlenül többséget kap. Pedig neki nem voltak befolyásos protektorai, mellette nem dolgozott a városi klikk, sem a hivatali tekintély, őt a polgárság, ez a lassan eszmélni kezdő hatalmas erő segítette és támogatta. Így történt, hogy mindössze csak öt szavazattal maradt

kisebbségben, ami Göndör emberfeletti erőlködését tekintve, szép eredmény. A második kerületben leadtak 271 szavazatot. Ebből Göndör Gábor 137, Kissváry Sándor 132 szavazatot kapott. Ezenkívül 2 szavazat esett Patzauer Hugóra. A választás reggel 9 órakor kezdődött s délutáni 4 órakor záródott.

Az V-ik kerületben 4 jelöltre szavazott a polgárság. Jelöltek: Kérészy Zoltán jogakadémiai igazgató, Kerekes György felsőbb kereskedelmi tanár, Patzauer Hugó bankbizományos és Kohuth István asztalos mester. A Napló előzetes információja pontosan bevált. A kerület polgársága nagy lelkesedéssel fogadta Kérészy Zoltán jelöltségét, aki a választáson többséget kapott. Szavazott az ötödik kerületbe: 292 választó. Ebből: Kérészy Zoltán dr. 130, Kerekes György 83, Patzauer Hugó 71, Kohuth István 8 szavazatot kapott. Négy órakor hirdette ki az eredményt Blauder Béla dr., választási elnök, aki a szavazást igen korrektül vezette. Kérészy győzelmét örömmel fogadta a közönség. A törvényhatósági bizottság egy kiválóan értékes fajsúlyú férfival gazdagodott, aki elsőrangú kvalitásokkal nagy erőssége lesz a város ügyeinek vezetésére hivatott városi képviselőknek.

Az új bizottsági tag: Kérészy Zoltán dr. jogakadémiai igazgató életrajzi adatait itt közöljük:

Kérészy Zoltán dr. kir. jogakadémiai igazgató, egyet. magántanár, szül. 1868. július 3-án Sárospatakon, Zemplénmegyében. Középszkolai tanulmányait a sárospataki főgimnáziumban, a jog- és államtudományi tanfolyamot a pataki akadémián és a budapesti egyetemen végezte. 1890-ben belügyminiszteri fogalmazó lett, 1895-ben pedig meghívták a debreceni jogakadémiához jogtörténeti és egyházjogi tanszékre, 1904-ben Berzeviczy Albert Kassára nevezte ki rendes tanárnak. Majd Eszterházy Sándor dr. halála után a kassai jogakadémia igazgatója lett. Önálló dolgozatai: „A vármegye szereplése a magyar politikai élet terén 1526-tól 1848-ig”, Modern egyházpolitikai rendszerek, „A jus exclusivae a pápaválasztásnál” stb.

Premier-est a színházban.

A botrány.

(Henry Bataille színműve. Előadták a kassai Nemzeti Színházban december 8-án.)

Aki tegnap este Henry Bataillenak, e kivételes tehetségű francia drámaírónak egyik legszenzációsabb darabját, „A botrány”-t végig nézte, valószínűleg azzal az impresszióval távozott a színházból, hogy a darab, mely elejétől az utolsó szaváig francia íróra valló művészetrel van megkonstruálva, a harmadik felvonás utolsó jelenete kedvéért íródott meg. Megszoktuk már, hogy a házasságtörési történetek, melyek oly szívesen választott tárgyai a francia drámaíróknak, ne pisztolylövéssel, brutalitással és általában borzadályt keltő hatásokkal végződjenek, hanem a mindenesetre hétköznapibb, de emberibb és igazabb megbocsátással, — ebből a szempontból tekintve Bataille darabja sem

tartalmaz nóvumokat, — mégis meplepő az a hang, amellyel a tárgyat feldolgozza. Mintha azt mondaná: ti szegény kis törpe emberké! miért örültök, miért szenvedtek? miért sirtok és miért kacagtok. Hiszen csak egy nagy bábjáték az élet és a legnagyobb fájdalom sem éri meg, hogy miatta valakit, aki kedves előttünk, akár csupán az álmából is felébresszünk. Semmiség az élet! Vanitatum vanitas! Azok az okosok, akik megalkuszak a sorssal és lehajjták a fejüket, ha reá tipor.

Szomorú filozófia, de igaz. Egy asszony, aki hűség volt mindég az urához, de egy tébolyodott pillanatban megtévedt s a pillanat elmúltával magára ölti a lelkiismeret haláláig kínzó szőrcsuháját: nem bűnös, de áldozat. Nem ő a hibás, de a sors, melynek pillanatnyi szeszélye egy asszony-élet boldogságát kívánta meg és a férfi, ki ezt megérti — nem megbocsátja — korántsem nagylelkű mártyr, csak ember, érző és idegekkel felruházott két lábú lény. A megértésben benne van a bocsánat is: tout comprendre, c'est tout pardonner és Bataille-nak abban az egy mondatában, melyet az apa, a megcsalt férj, gyermekeihez intéz: „Csítt gyermekek! Alszik az édesanyátok, ne költsetek fel!” — benne van az ő egyszerű és emelkedett világfelfogásának minden poézisa és humanizmusa. És a néző, kinek a jelenet frappirozottsága folytan nem jut eszébe a megbocsátás lehetőségét, vagy lehetetlenségét analizálni, olyasforma concessiót tesz, hogy igaza lehet Bataille-nak: az élet nem nagy dolog és kár volna egy csöndes családi interieur hangulatát a fájdalom kitörő sikoltásaival megbolygatni. Csak csendesen! nem szabad az alvó embereket felébreszteni!

A darab tegnapi premierje nagy és őszinte siker jegyében folyt le. A *Fáy Flóra*, *Komjáthy* és *Virányi* triász oly művészi játékot provokált, mely kevésbé értékes és hatásos darab számára is feltétlen sikert biztosított volna. Különösen megkapó realizmus jellemezte *Fáy Flóra* játékát, ki a szenvedő, kalváriát járó házasságtörő asszonyt játszotta oly igazsággal és drámai erővel, melyet csak az ő nagy művészete tud visszaadni s amely a tegnapi estét legszebb sikerei egyikévé avatta. *Komjáthy* a megcsalt férj szerepében ragyogtatta jól ismert művészetét. Legszebb alakításainak egyikét produkálta és drámaisága különösen megkapó hatással nyilatkozott meg azokban a jelenetekben, ahol szenvedélye, szeretete és fájdalomja kétségbeesetten viaskodik öntudatával, mely sejt, tudja a boldogságát megőző valóságot. Érzéseinek igazságával megmarkolta a nézők szívét és lelkes igazi tettségűt aratott.

A kisebb szereplők egyformán kitűnően állottak meg helyüket és a közönség, mely teljesen megtöltötte a nézőteret, lelkes tapsokkal honorálta a neki szerzett különös művészi élvezetet.

A darabot, melynek rendezése méltó volt az előadáshoz, ma és holnap megismétlik.

(k. z.)

HIREK

Irodalmi zsúr.

A leányegyesület estéje.

A kassai izraelita leányegylet, mely két évi működés után tavaly anyagilag és erkölcsileg egyaránt hanyatlásnak indult, ez évben teljesen reorganizált szellemben kezdte meg kitűzött kulturális és humanus missziójának teljesítését. Igazolja az új szellem reális és helyes voltát az a szenzációsnak nevezhető erkölcsi és anyagi siker, mely a Schalkház-szálló nagytermében tegnap délután megtartott irodalmi zsúrukát és közvetve az egylet vezetőségének fáradságot nem ismerő buzgóságát jutalmazta s amely

erkölcsileg különösen azért bir jelentőséggel, mert részt vettek azon az összes valláslekezetek hívei, sőt papjai is, ami a zsúr irodalmi részének vallási szempontokat nyitáló, magas értéke mellett bizonyít. A zsúrnak különös érdekességet kölcsönözött, hogy részt vettek rajta a budapesti izraelita irodalmi társaság tagjai közül dr. Kiss Arnold budapesti egyházfő és *Hajdu Marcell*, a „Nap” munkatársa, kik közül Kiss a régi és új zsidóköltőkről tartott költői szárnyalású előadást, míg *Hajdu* szellemes csevegésével szerzett néhány kellemes percet a hallgatóságnak. Művészi magaslapon állt *Szántó Árpád* zongora játéka, kit brilliánsan előadott Liszt és Wagner interpretációiért sok tapsal ünnepeit. A műsor befejezése után tánc következett, melyet a termet zsufolásig megtöltő fiatal-ság fáradhatatlanul járt késő estig, mikor a közönség lassankint széledni kezdett.

Kívánatos volna, ha a leányegylet minél gyakrabban rendezne ily irodalmi felolvasásokat, amelyek kétségkívül jelentősen hozzájárulnak Kassa kulturális életének felállításához.

— A népkönyha megnyitása. A kassai izraelita nőegylet humanus intézménye a népkönyha, mely felekezetre való tekintet nélkül minden szegény embert egyformán részesít izletes, meleg ételekben, e hónap 12-én ünnepélyesen megnyílik. A nőegylet a Galamb-utca 21. és 22. számú házakkal szemben épített, illetve átalakított egy épületet a népkönyha számára, s ezt a helyiséget özv. *Bródy Fülöp* né elnöknő vasárnap ünnepélyesen átadja nemes rendeltetésének. Ugyanakkor *Neményi Vilmos* dr. titkár beszédet mond.

— Felolvasás. Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége f. hó 10-én, péntek, este fél 9 órakor saját helyiségében fő u. 49, dr. Gábor Herbert ügyvéd „*Metschnikoff*” új világnézetének ismertetése címen felolvasást tart. Vendégek szívesen láttatnak.

— A Kőváry-Lakatos kiállítás megnyitása. Tegnap nyílt meg *Kőváry Szilárd* és *Lakatos Arthur* képkiallítása a Schalkház-szálló kistermében. Délelőtt 11 órakor *Éder Ödön* polgármester, mint *Szalay László* főispán képviselője jelent meg a kiállításon s magas szárnyalású beszédben méltatta ennek a derék művészi törekvésnek jelentőségét. A polgármester a művészet jelentőségének méltatásával kezdte beszédét, kiemelve a kulturhatások körül azt a szép-művészetet, mint a mely közvetlenül, érzékelhetőleg szól az emberekhez. Majd a kiállító művészek uttörő jelentőségét méltatta erős, nagytartalmu szavakkal. Le ke mélyéből üdvözöl a két művészt, ezen, a kassai kultúra életében oly jelentős esemény alkalmából és a kiállítást megnyitja. A jelen volt előkelő közönség, kiknek sorában ott láttuk *Szalay László* főispánt és a tanács több tagját, nagy gyönyörűséggel merültek a művészek alkotásainak szemléletébe. Ma és tegnap is sokan látogatták a kiállítást.

— Pincérsztrájk a Royalban. Tegnap este a Kérészy-párt a városi választás győzelmének öröme bankettet rendezett a Royal étteremben. Kovács vendéglős felfogadott három kisegítő pincért a rendes személyzet mellé, azonban az árszabályszerű 4 korona napidij helyett csak 3 koronát akart fizetni. A pincérek erre kijelentették, hogy nem dolgoznak s kiűtött a pincérsztrájk. Nemcsak a kisegítő pincérek, de a rendes kiszolgáló személyzet is — a főpincér kivételével — elhagyta a helyiséget. Sőt a pincérek revolverekkel is fenyegetődtek, úgy, hogy rendőri aszisztenciát kellett kérni. A vendéglős zavarán úgy segített, hogy a konyhaszemélyzettel szolgálta fel a bankettet. Az est kedélyességén ez az incidens mit se rontott s a vendégek a győzelem

hangulatán, még szívesen is fogadták a női kiszolgálást. Ma egyezkedési tárgyalások folynak a kapitányságon.

— Az államvasutak új szervezete. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter az idej költségvetés tárgyalásánál kijelentette, hogy az államvasutaknál szükséges újításokat a decentralizáció elvének a legteljesebb figyelembevételével fogja eszközölni. Mint most jelentik, az újjászervezés előmunkálatai teljesen elkészültek s csak a kormányválság akadályozza meg, hogy ezek életbe lépjenek. A tervezet szerint a vasutak vezetése és irányítása továbbra is a kereskedelmi miniszteriumban marad. Az üzem lebonyolítása az üzletvezetőségnek feladata lesz s ezért az üzletvezetőségeknek számát a közeljövőben növelni fogják. Az új szervezet az írásbeliség mellőzésével az egyéni felelősség elvét domborítja ki. Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a politikai válság elmúlásával a tervezet azonnal életbelépteti, minthogy a tervezet teljesen készen áll a miniszteriumban.

— Szimfoniai hangverseny. A budapesti Nemzeti Színház zenekarából szervezett országos szimfoniai zenekar december hó 16-án, esütörtökön este fél 8 órakor, *Kun László* orsz. m. kir. zeneakadémiai tanár, a Nemzeti Színház karnagya vezetés alatt a Schalkház-szálló nagytermében szimfoniai hangversenyt rendez. A hangverseny műsorán Wagner, Mozart, Bottykay Ákos és Csajkovszky szerepel. Wagner Rikárdnak a Tannhäuser-nyitányát adják, mely Drezdában került színre először 1845. augusztus 19-én. A zeneóriás egyik leghatalmasabb alkotása. A műsor többi három száma Kassán eddig nem adott újdonság. Mozart Amudeas Wolfgang, a XVIII. század nagy zeneköltőjének szerenádjá (egy kis éjjeli zene). Az első szimfoniai újdonság, mely négy részből áll: Allegro, Romanc, Mennetto, Rondó. Mozartnak egyik legszebb műve. Igen nagy érdeklődést érdemel *Butykay Ákos*, a kiváló talentumu magyar szerző újdonsága, melyet a fővárosi művészek mutatnak be. Magyar Suite a megragadó zenei alkotás címe s három részből áll: 1. Alkony a Tisza partján. 2. A pász-törtűz mellett. 3. A falu mulat. Nem hallottuk még Kassán *Csajkovszky* Péter Illies, a világhírű orosz szerző 29. opusát. A szimfonia részei: Bevezetés és Allegro. Alla Tedesca. Andante elegiatio. Finale.

Kun László szimfoniai hangversenye kulturális missiót teljesít. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter finom és művészi ötlete, hogy nagyobb vidéki centrumokba elküldi a fővárosban oly nagy sikerrel működő szimfoniai zenekart, a zenekultúra fejlesztése érdekében. Kassán ritkán élvezett művészi eseményt jelent a december 16-iki hangverseny, melynek sikerétől függ, hogy ebben a kiváló zenei gyönyörűségben többször legyen részünk. A zenekar tagjai mind első rangú művészek, akik külön-külön is a hangverseny dobogó kiválóságai. A jegyek elárúsításával Vitéz A. könyvkereskedése van megbízva. Jegyek 5, 4, 3, 2 és 1 koronás árban válthatók.

— Junga Sebő Fehérváron. Szomorú vendég érkezett meg tegnap reggel Budapestről a székesfehérvári pályaudvarra. Két honvédszázados és több altiszt Székesfehérvárra vitte Junga Sebő századost, a kassai pokolgépes dráma hőst. A három tiszt bérkocsiba ült s a honvéd kerületi fogházba hajtottak. Jungát azonnal elhelyezték az egyik tiszt cellába, az őt kíséző két százados pedig nyomban a honvédkerületi parancsnoksághoz sietett. Jungát csak igen kevesen ismerték föl. A szerencsétlen százados nagyon sápadt volt, roppant összetörtnek látszott és rendkívül idegesen nézett jobbra, balra, amíg egy zárt kocsiba nem ültek. A katonai hatóság teljesen elzárkózik minden fölvilágítás elől s még azt sem

mondják meg, hogy Jungát miért vitték Székesfehérvárra?

Ezzel a székesfehérvári jelentéssel szemben a *Napló* már jelentette, hogy Junga Sebő honvéd századost beismerő vallomása alapján vitték a fővárosi honvédkórházból a székesfehérvári fogházba. A székesfehérvári honvédkerületi hadbíróság fog felette törvényt ülni s a főtárgyalás, miután a vizsgálat már befejeződött, hamarosan meglesz.

— Hornyai és Majthényi a társadalmi zsuron. A vasárnap f. hó 12-én d. u. 5 órákor a Schalkház-szálló nagytermében tartandó III. társadalmi zsur műsora ezúttal is nagyon szerencsésen van összeállítva, amennyiben színházunk két kiváló és közkedvelt tagja fog azon szerepelni, még pedig *Hornyai* Janka bájos subrettünk két ének-számmal és *Majthényi* László jeles drámai színészünk néhány szép vers elszavalásával fogják a közönséget gyönyörködtetni. Meg vagyunk róla győződve, hogy Nemzeti Színházunk e két kiváló tagjának a jótékony-cél érdekében való szereplése sok látogatót fog ezúttal is a Gyermekvédő Liga zsurjára vonzani.

— Betörés. *Riegelhaupt* Mór Deák Ferenc-utcai üvegkereskedő üzletébe ma éjjel ismeretlen tettesek átkulccsal behatoltak és a pénzesfiókot feltörve, az ott levő készpénzt ellopták. A lopást csak reggel vették észre, amikor az üzletet felnyitották és nyomban megtették a rendőrségen a feljelentést, ahol megindították a nyomozást.

— Verekedés a Vám-utcán. *Babják* György kocsis és *Viszokai* István zsebesi gazda tegnap délután a Vám-utcán összeszóalkoztak és az eszmecserének csakhamar olyan parázs verekedés lett a folytatása, hogy a rendőrség kénytelen volt a küzdelemben beavatkozni. A verekedésben különben *Viszokai* húzta a rövidebbet, kinek a heves tusa közben két szeme megsérült. A rendőrség megindította ellenük a kihágási eljárást.

— Tréfás est. Ma csütörtökön este háromnegyed 9 órákor tartja meg a kassai Uránia színház igen mulattató műsor keretében, felnőttek számára, a maga első tréfás estjét, mely iránt a közönség körében már most is igen meleg érdeklődés nyilvánul. Az Uránia tréfás estjén tizenkét mozgófénykép szerepel, azonkívül tíz kiváló művész akt festményeinek pompás reprodukciója, melyek nem a maguk nudításával, hanem művészi becsükkal hatnak.

Babajátékokat még e hó 15-ig elvállal
Quirsfeld János, Fő-utca 51. sz.

Harisnyákat.

férfi, női vagy gyermekek részére kötött pamut és gypjuból.

Lábszárvédőket, lábmelegítőket és talpbetéteket.

Sárcipőket, (Caloschni) gummi-sarkakat orosz vagy amerikai.

Cipőfüzőket és **kenőcsöket** legjobb minőségben a legolcsóbb **szabott árak** mellett veszünk

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában
Kassa, Fő-utca 28. szám.

Színház.

Színházi műsor:

CSÜTÖRTÖKÖN: A botrány.

PÉNTEKEN: A botrány.

SZOMBATON: A Szent-Galleni kaland. (Daljáték.)

VASÁRNAP: d. u. A helyre asszony.

este: A Szent-Galleni kaland.

HÉTFŐN: A Szent-Galleni kaland.

— A botrány. Henry Bateille új színműve, melyet a közönség tegnap, lélekzet visszafojtva élvezett, ma és holnap, pénteken ismét színre kerül. Fái, Komjáthy és Virányi művészete uralja a darabot s szépségeit erővel teljesen, a szerző intencióihoz híven hozza érvényre. A *botrány* a fővárosi Nemzeti Színházban igen nagy sikert aratott s a tegnapi kassai premier hatása, megerősíti a darabnak a kassai előadásához fűzött várakozások megvalósulását. Azt hisszük, a botrány állandó műsordarabja lesz a színháznak.

— A Szentgalleni kaland. A jelekből ítélve, a *Szentgalleni kaland* című magyar daljáték egy fiatal, izmos talentumot hoz a felszínre. Bihari Sándorról van szó, aki eddig a kórusban énekelt. A fiatal színésznek, aki most kezdte pályáját, hír szerint, gyönyörű bariton hangja van. Komjáthy, aki szívesen engedi érvényesülni az új tehetségeket, Bihari Sándornak is alkalmat nyújt, hogy egy nagyobb szerepben bemutassa talentumát. Ha a szombati fellépése sikerül, amit színházi körökben erősen hisznek, Bihari az önálló szerepkörü színészek közé emelkedik. A *Szentgalleni kaland* Farkas Imrénének daljátéka. A kiváló szerző, akinek Igiói diákok című hangulatos vígjátékát már ismerjük, mint dalköltő is elsőrangú. Az új daljátéknak nemcsak szövegét, hanem muzsikáját is ő írta. A kolozsvári Nemzeti Színházban mutatták be Farkas Imre darabját, még pedig nagy sikerrel.

— Három előadás. Kedden este a *Vera Violetta* operettet ismételték meg, melynek szenzációsan mozgalmas és eredeti rendezése, valamint Ujváry, Tihanyi és Hornyai művészi játéka állandóan biztosítja a sikert. Ezt megelőzőleg *Pampulette éhes* című francia apróságot mutatták be. Az egy felvonásos bohózatban Ujváry Lajos ötletes humora csillogott s kacagtatta a közönséget. Szerda délután a *Tatárjárás* pompás előadásában gyönyörködött a közönség, míg este Batielle Henrik francia szerzőnek a *botrány* című színműve került először színre. A hatalmas sikert aratott premierről lapunk más helyén, a premieresték rovataiban emlékezünk meg.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

TÁVIRAT — TELEFON.

Még mindig nincs döntés.

Wekerle a királynál.

Budapest, dec. 9.

A politikai helyzetben még mindig nem állt be a várva várt döntő fordulat, dacára annak, hogy Wekerle miniszterelnök ma megint kihallgatáson volt a királynál.

Wekerle miniszterelnök ma reggel érkezett Zichy Aladár miniszterrel és Günther Antal, a Curia elnökének társágában Bécsbe. A két miniszter a Magyar Házba szállt. Wekerle a délelőtt folyamán Vértessy osztályfőnök látogatását fogadta, majd ő látogatta meg Aehrenthal külügyminisztert, honnan ismét a Magyar Házba tért vissza. Déli 12 óra előtt indult a miniszterelnök a Burgba, ahol a király pont 12 órákor fogadta. Wekerle egy óra hosszat időzött a királynál, eléje terjesztette a Zichy Jánossal megindult kibontakozási tárgyalásokat, de a király fentartotta magának elhatározását.

Wekerle kihallgatásával kapcsolatban Bécsből jelentik a következőket: a politikai világban biztosra veszik, hogy a mai kihallgatás sem hozta meg a várt döntést. Most valószínűleg a kihallgatások hosszú sora következik megint és a király csak a jövő héten fog dönteni. A Neue Freie Presse

mai cikke szerint a Zichy-féle kombinációnak megvolt az az eredménye, hogy eltolta már egés en befejezett volt Khuen kombinációt.

Ugy látszik, hogy valami politikai kibontakozási terv készül Aradon is. Erre vall legalább az a körülmény, hogy Barabás Béla, Justh Gyula és Tisza István gróf Aradon egymásnak találkozót adtak. A találkozó vasárnap este lesz Aradon.

Mint egy újabb bécsi jelentés mondja: a király külön kihallgatáson fogadta ma délelőtt Zichy Aladár grófot is, ki az általános politikai helyzetről tett jelentést a királynak.

Günther Antal a királynál.

Bécs, dec. 9.

A király ma délelőtt az általános kihallgatások előtt külön kihallgatáson fogadta Günther Antal drt, a Curia elnökét, aki ezen kinevezését köszönte meg a királynak.

Uj képviselő.

Nagyszében, december 9.

A nagyszébeni II. választókerület egyhangulag Gundics Guidót választotta meg országgyűlési képviselőnek.

Polgármesterek kongresszusa.

Budapest, dec. 9.

A rendezett tanácsú városok polgármesterei tegnap Ujpesten kongresszust tartottak, melyen a rendezett tanácsú városok háztartásával foglalkoztak.

A gázrobbanás halottja.

Hamburg, dec. 9.

A gázgyári robbanás egy újabb áldozata halt meg ma. Az áldozatok száma most 14.

Elhunyt festőművész.

München, dec. 9.

Kaulbach Herman világhírű festő ma itt meghalt.

A Friedjung-per.

Bécs, december 9.

A bécsi esküdtszék ma reggel kezdte meg a nagy port vert Friedjung per tárgyalását. A délelőtt az esküdtszék megalakításával telt el.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

Csak egy előadás látható!

1909. évi december hó 9-én este 8, 7-kor

TRÉFÁS EST

CSAK FELNÖTTEKNEK.

Mozgófényképek

1. Elrabolt török nők.
2. Szerelmes cipőtisztító.
3. Török rabszolgakereskedőnél.
4. Tengeri kaland.
5. Szálloda titka.
6. Tilos a fürdőzés.
7. Érdekes homokfürdő.
8. Fátyoltánc.
9. Az ügyes bolha.
10. Szereltem a IV-ik emeleten.
11. Szeparé-évezetek.
12. Hastánc.

Minden jegy ára 1 korona.

Csak a Quirsfeld Jánosnál, Radó Bélánénál és az esti pénztárnál váltott jegyek érvényesek

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös feltevélek mellett eladók. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

==== EPERJES. ====

Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Svalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Casténuova és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Venecia: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásában közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindis, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellekével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest. (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókjai.

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődéjének elcsúsztató helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt.

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr
1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es 21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 drb. sütemény 10 kr.

Télen át nem érdemes a fehérneműt otthon mosatni,

mert

HALTENBERGER-nél

a fehérnemű legnagyobb foku megkímélése mellett teljesen chlormész nélkül hófehérre mossák a fehérneműt, suly szerint (mángorolva) vagy darabonként való számítás mellett (vasalva).

Bővebb felvilágosítás nyerhető a felvételi üzletekben:

Kossuth Lajos-utca 3. szám, Deák Ferenc-utca 32. szám.
Fő-utca (Andrássy-palota), Szerecsen-utca 3. sz.

Gyerünk csak!

karácsonyi és ujévi képes levelező-lapokat, naptárakat stb. vásárolni legolcsóbban

Hajnal Gyuláné

bélyeg-, dohány- és szivartőzsdéjében

Fő-utca 79. sz. (a Szentháromság szoborral szemben),

hol papíráruk, írószerek és könyvek

nagy választékban kaphatók.

Hirlapelőfizetések elfogadtnak.

Sorsjegyiroda.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR — KORONA SÖR — SÖTET BAJOR-SÖR

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincéhűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.